

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2026. március

AKTUÁLIS

30 év – 30 faj

Facebook és Instagram oldalunkon ismeretterjesztő sorozatot indítottunk, 30 év – 30 faj címmel. A sorozatban 30 olyan növény- és állatfajt mutatunk be az év folyamán, amelyek igazgatóságunk működési területén élnek, egyediek, különlegesek, értékesek, és büszkék lehetünk rájuk; megőrzésük, védelmük mindannyiunk felelőssége.

Facebook:

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=dunadrava&set=a.1349856580516752>

Instagram: <https://www.instagram.com/dunadravanemzetipark/>

Áprilisban indul újabb sorozatunk, szintén a Facebookon és az Instagramon, a **30 év – 30 mérföldkő**, melyben az elmúlt 30 év természetvédelmi eredményeit foglaljuk össze. Kövessék majd azt is!

Hódbogár a Dráva mentén

A hódbogár (*Platypsyllus castoris* Ritsema, 1869) kizárólagosan a gazdaállat, a hód ektoparazita bogárfaja. A hód szőrzetében élő, vak, erősen specializálódott bogár, lárvájához hasonlóan, az elhalt bőr darabkáival táplálkozik. Egyes irodalmi adatok szerint a gazdaállat sebeiből szívárgó nedvet is fogyasztja. Kimutatták már a hód várából is. A faj érdekessége, hogy az európai és a kanadai hódok egyaránt parazitabogara.

Kimutatása igen esetleges, mivel az élő hódon történő szőr fésüléssel vizsgálata nehezen kivitelezhető. A frissen elhullott egyedeken érdemes csak kutatni, mivel a bomlás során a bogarak elhagyják a tetemet, így a fehér lepedős, tetem forgatásos, rovar szippantós módszerrel lehet biztos a vizsgálat eredménye. E módszerrel került elő két példány egy elgázolt hód tetemének legyűjtése során Drávaszabolcs belterületén.

A vizsgálatot végző Sár József entomológus a szakirodalmi adatok között nem talált Magyarországra vonatkozó tanulmányt a fajról, így szakpublikáció hiánya alapján kijelenthető, hogy a hódbogár adata új a Dráva folyó magyarországi szakaszára és a Dráva mentére egyaránt.

(Szöveg: Sár József, fotó: Hegyi Gyula)

Böjti szelekkel érkezik a böjti réce

A kora tavaszra jellemző szeles időben érkeznek meg afrikai telelőhelyükről a böjti récék. Idén, a baranyai tavakon, március közepén észleltük az első példányokat. A gácsérok markáns megjelenésűek, fehér szemöldöksávjukkal kitűnnek a többi réce közül. Az Eurázsia mérsékeltövi területein általánosan elterjedt faj hazánkban szórványosan költ. A böjti réce (*Anas querquedula*) Magyarországon fokozottan védett faj, természetvédelmi értéke 100.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor természetvédelmi őr)

Mohács: számvetés – kötetbemutatót tartottak Budapesten

Március 17-én mutatták be a Martin Opitz Kiadó gondozásában megjelent ötödik Mohács kötetet Budapesten, a Bálna Rendezvényközpontban. A könyvbemutató előadói egy színpadon ülnek, a háttérben a könyv borítójának képe látható kivetítve.

Az 1526. évi mohácsi csatáról szóló tanulmányokat tartalmazó sorozat első kötete 2020-ban jelent meg. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, mint a Mohácsi Nemzeti Emlékhely kezelője, mind az öt kötet létrehozásában aktívan részt vett, mint az emlékhelyen és a Mohácsi-síkon folyó kutatások támogatója. Egy nagyszerű alkotóközösség kiváló munkája ez a sorozat.

Információk a könyvről itt: <https://www.martinopitz.hu/products/product-page/mohacs-szamvetes/>

(Fotó: Pap Ildikó)

A legkisebb récénk

A hazai récék közül a legkisebb termetű a csörgő réce. Ezekben a napokban kisebb csapatok megfigyelhetők még a Dél-Dunántúl állóvizein.

Hatalmas elterjedési területén, mely egész Eurázsia északi felére kiterjed, gyakori fajnak számít. Nálunk azonban csak ősztől tavaszig láthatjuk nagyobb számban. Csak az igazán szerencsések találkozhatnak vele költési időszakban, ugyanis Magyarországon ritka fészkelőnek számít. Igazgatóságunk területén már erre is volt példa, hiszen korábban Somogyban és Tolnában is dokumentálták költését.

A csörgő réce (*Anas crecca*) hazánkban védett faj, természetvédelmi értéke 50.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor természetvédelmi őr)

A barátságos barkóscinege

A barkóscinege (*Panurus biarmicus*) a hazai nádasok egyik legjellegzetesebb és legkedvesebb megjelenésű lakója. Valódi nádspecialista, egész életét a vizes élőhelyek sűrű nádasában és gyékényeseiben tölti, népies neve - a nádi cinege - is erre utal. Bár neve mást sugall, nem tartozik a valódi cinegék családjába, rendszertanilag különleges helyet foglal el az európai énekesmadarak között, mert saját családjának egyetlen képviselője.

Megjelenése jellegzetes, hosszú farka, narancssárga csőre és fekete lábai messziről felismerhetővé teszik. A nemek jól elkülöníthetők, a hím kékeszürke fejét a szemétől lefutó, fekete „barkó” díszíti, háta pedig vörhenyes fahéjszínű. A tojó és a fiatalok szerényebb színezetűek, barkó nélkül. Érdekesség, hogy a hímek és tojó csőrök eltérő színezete már fiókorban is megfigyelhető.

Életmódja a nádas élőhelyhez alkalmazkodott. Nyáron rovarokkal táplálkozik, télen viszont a nád magjára vált. Ezt élettani folyamatok is segítik, gyomra télen megvastagszik, ilyenkor apró homokszemek segítségével őrli meg a kemény magvakat, majd tavasszal visszaalakul a lágyabb étrendhez. A faj egyik legkülönlegesebb vonása a társas viselkedése. Szokatlanul erős párkapcsolatokat alakít ki már röviddel a kirepülés után. Ez a korai párválasztás stratégiai előnyt jelenthet, tavasszal nem pazarolnak időt az udvarlásra, így hamar megkezdhetik a költést. Télen kisebb csapatokba verődik, de a párok ilyenkor is együtt maradnak. Más nádi énekesekkel ellentétben nem tart revírt, társaival barátságos, nem territoriális. A fészket az évek alatt összeroskadt nád vagy gyékény alá építi, közvetlenül a vízfelszín fölé. Állandó madarunk, élőhelyén a nád megléte télen is kulcsfontosságú. A rendszeres nádvágáshoz nem tud alkalmazkodni. A klímaváltozás veszélyezteti, mert természetes vizes, mocsaras élőhelyeit sok helyen a kiszáradás fenyegeti. Ezért a mesterséges halastavak nádasai a faj számára felértékelődnek, ilyen a tolnai Pacsmagi halastavak területe is, ahol még stabil állománya fészkel. A barkóscinege hazánkban 1901 óta védett, természetvédelmi értéke 50 000 Ft.

(Kép és szöveg Kováts László természetvédelmi őr)

FELHÍVÁSOK

A nemzeti parkok 2026-ban is várják az Ifjú Kócsagőröket!

Az Ifjú Kócsagőr Program idén 13. alkalommal ad lehetőséget arra, hogy a fiatalok bekapcsolódjanak a nemzeti parkok szakmai munkájába, és testközelből tapasztalják meg a természetvédelem mindennapjait.

Az Ifjú Kócsagőr Program egy országos természetvédelmi kezdeményezés, amely a 18–24 év közötti fiatalok számára kínál lehetőséget arra, hogy gyakorlati tapasztalatot szerezzenek a hazai természetvédelemben. A jelentkezési időszak 2026. március 22. és április 22. között zajlik a Víz Világnapjától a Föld Napjáig. Azon fiatalok jelentkezését várjuk, akik szeretnék testközelből megismerni a természetvédelmi őrök munkáját, miközben aktívan tesznek a természeti értékek megóvásáért. A program aktualitását az adja, hogy egyre nagyobb az igény a fiatalok részéről a környezettudatos, értékteremtő tevékenységek iránt, miközben a természetvédelem utánpótlásának erősítése kiemelt fontosságú.

Részletek, jelentkezés: ifjukocsagor@furgediak.hu

Élet a vízben – rajzpályázati felhívás

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi rajzpályázatot írt ki. A pályázat középpontjában a Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum áll.

A beérkezett művek közül zsűri választja ki kategóriánként (óvodás, 1-4. osztály, 5-8. osztályos korcsoport) az első három díjazottat. A jutalmak a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajándékcsomagjai.

A nyilvános eredményhirdetésre és a díjak átadására az UNESCO Bioszféra-rezervátum Napon, 2026. április 25-én kerül sor Pécsen, a Tetyén.

A részletes tudnivalókat tartalmazó pályázati kiírás elérhető HONLAPUNKON:
https://ddnp.hu/fileman/Uploads/Documents/2026_DDMBR_rajzpalyazat.pdf
Sok sikert kívánunk az alkotómunkához!

KÖRNYEZETI NEVELÉS – ÖKOTURIZMUS

Április 25-én ismét Bioszféra-rezervátum Napot tartunk Pécsen

Április utolsó szombatján ismét gyerekzsivajtól lesz hangos a pécsi Tetye tér! Ekkor tartja a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve, a már hagyományosnak mondható Mura-Dráva-Duna UNESCO Bioszféra-rezervátum Napot! A program célja, hogy interaktív foglalkozások, játékok segítségével vagy gyakorlati példák bemutatásával felhívja a figyelmet a bioszféra rezervátum természeti értékeinek védelmére, a környezetünk iránti felelős magatartás jelentőségére.

A nap folyamán kerül sor az Élet a vízben címmel meghirdetett rajzpályázatunk eredményhirdetésére és díjátadójára, a legjobb alkotásokból kiállítást rendezünk a téren. A programon való részvétel díjmentes.

A nap részletes programja honlapunkon lesz elérhető április közepétől:
<https://ddnp.hu/okoturizmus/programok>

A száz éves Pintér-kert Arborétum várja a látogatókat

A Pintér-kert Arborétum a huszadik század első felének hazai viszonylatban is egyedi lenyomata. Alapítója Pintér János (1879-1933) banktisztviselő, a középosztály jobb módú rétegéhez tartozott. Olyan kert létesítésére vállalkozott az 1920-as évek közepén, amely azelőtt kifejezetten az arisztokrácia, a vagyonos városi elitrétegek kertformájának számított. Pintér János a népszerű kirándulós hely, a Tettye közvetlen szomszédságában álló villaépülete környezetében fogott a növénytelepítési munkálatokba 1926-ban. Természetjáró emberként a növényeket részben saját utazásai során szerezte be, részben pedig külföldről rendelte őket, mag vagy csemete formájában. Szentimentális tájképi kertet hozott létre, amelyben a főként örökzöld növények mellett mesterséges várom, fa pavilon, két vízmedence, valamint több szobor is megtalálható.

A gyűjteményes jelleggel telepített lombos fák, örökzöldek, cserjék és évelők mellett a kertben több mint harminc védett növényfaj él, többek között csodabogyók, pirítógyökér, sőt megcsodálható itt a fokozottan védett bánáti bazsarózsa is. Jelentős értéket képviselnek az orchidea-fajok, valamint látható a kertben a Mecsek déli oldalainak számos hazai, őshonos növényfaja, szubmediterrán és mediterrán jellegű növények társaságában. Az arborétum változatosságát és esztétikai értékét tovább fokozza a kerti tó mesterségesen kialakított, de természetközeli növényegyüttese, valamint az aranyhalas medence a vízköpő puttóval. A kertben elhelyezett kőszobrokat a Villányi Alkotótelepen készítették hazai és külföldi szobrászművészek az 1960-as, 1970-es években. A kert növénytani értékei miatt 1977-től országos jelentőségű Természetvédelmi Terület, 2009 óta a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet része.

Az arborétum két részre különül el. Az alsó rész a gyűjteményes kert, ahol a látogatók kanyargós utakon, lépcsőkön haladva barangolhatják be a kertet, megcsodálva a fás- és lágyszárú növényeket, a két kis tavat, valamint a szobrokat. Az alsó kertrész felső határát a filagória jelzi, ahonnan átlátás nyílik a Havi-hegyi kápolnára. A felső kertrész jellegzetessége a karsztbokorerdő, valamint a városra és a Dráva-síkra nyíló panoráma. Szintén a két kertrész találkozásánál helyezkedik el a vezetett séták alkalmával megtekinthető Mecsek Kiállítás, amelyben a résztvevők egy audiovizuális installáció segítségével átfogó képet kaphatnak a Mecsek természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a legfontosabb kirándulási célpontokról. A kert növényvilága mellett állatvilága is értékes, a madarak mellett főként a mókások és a denevérek kerülnek az érdeklődés középpontjába.

Az arborétumban a centenáriumi év folyamán harmincnál is több programot kínál a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság. Minden hónap első péntekén idegenvezetéssel lehet részt venni (áprilisban a Húsvétra való tekintettel kivételesen a második pénteken), tartunk sétákat óvodásoknak, tematikus vezetéseket például az orchidea-k, a gyógyhatású növények, a kertben megtalálható bibliai növények, vagy az arborétum alapközetében megtalálható ősmaradványok témájában. Mindezek mellett a költészet napján vers-séta lesz, június végén pedig a denevérekkel ismerkedhetnek meg közelebbről a látogatók.

Okostelefon alkalmazás segítségével a kertben megtalálható növények közül 50 faj fényképes ismertetését lehet tanulmányozni, lényegre törő ismertetést lehet benne olvasni a névadó Pintér Jánosról, valamint az arborétum történetéről és főbb jellemzőiről.

Az arborétum március közepe óta a hét minden napján nyitva tart.

Információk a kertről, programok: <https://ddnp.hu/pinter-kert>

A Pintér-kert Arborétum a Made in Pécs Nívódíj birtokosa.

(Fotó: Juhász Balázs)

Áprilisi programajánló

Április 4.: Holdvilágos túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban

A program helyszíne az idén 50 éves Zselici Tájvédelmi Körzet, mely terület 2009 óta a Csillagos égbolt-park cím birtokosa. A túra útvonala változatos terepen halad, és számos érdekességgel kecsegtet. A résztvevők megtudhatják miért is oly egyediek a zselici erdőtársulások, mit keresnek itt a hegyvidéki régióhoz kötődő állatfajok, és vajon mi is az a fényszennyezés!?

Csapadékos idő, vagy járhatatlan terepviszonyok estén a holdvilágos zselici túra elmarad!

Helyszín: Bószénfa, Lidi néni háza (GPS: 46.223158, 17.787168)

Időpont: 17.00 óra (Gyülekező: 16.30-tól)

Túra hossza, időtartama: 8-10 km, 4-5 óra.

Részvételi díj: 2500 Ft/fő.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! E-mail: attila.komlos@ddnp.hu,

eva.horvath@ddnp.hu. Maximális létszám: 50 fő

Április 7.: DDNP Klub – Zöldvári Ákos: Barangolások a Dráva nyugati kapujában

A Dráva folyó Órtilosnál éri el hazán területét és egyben itt figyelhető meg a Mura betorkollása is. Ezen területen még a Zalai dombok átnyúlnak Igazgatóságunk működési területére és a dombok között meghúzódó völgyeket érő illír hatások miatt, sok ritka növényfajjal jellemezhető társulások alakultak ki. Ezen növényfajok és a dombság folyóval érintkező természeti adottságaiból eredő különleges táj bemutatását tűztük ki célul. Az előadáson mindezekről szó lesz, sok képpel.

Helyszín: Tettye Oktatási Központ (Pécs). Időpont: 17.00 óra.

A részvétel díjmentes.

Április 10.: Idegenvezetés a 100 éves Pintér-kert Arborétumban

Az Arborétum névadója az alapító Pintér János (1879-1933) pécsi banktisztviselő, aki a népszerű kirándulóhely, a Tettye közvetlen szomszédságában álló villaépülete környezetében 1926-ban fogott a növénytelepítési munkálatokba. Szentimentális tájképi kertet hozott létre, amelyben a főként örökzöld növények mellett mesterséges várrom, fa pavilon, két vízmedence, valamint több szobor is megtalálható. A minden hónap első péntekjén megtartott garantált program résztvevői szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, díszfák világába. A program részét képezi a kert középső részén elhelyezkedő Mecsek Kiállítás megtekintése is, amelyben a résztvevők egy audiovizuális installáció segítségével átfogó képet kaphatnak a Mecsek természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a legfontosabb kirándulási célpontokról.

Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs)

Időpont: 10.00 óra. Program időtartama: 1 óra.

Részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Április 10.: Gyógynövények réten és legelőn

A környezetünkben is megtalálható gyakoribb gyógyhatású, házilag is felhasználható növényeket lehet megismerni az interaktív foglalkozáson.

A programot kiegészíti az Ős-Dráva Látogatóközpontban található gyógy- és fűszernövénykert bemutatása és gyógynövényes szappangolyó készítése.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383

Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont (Szaporca)

Időpont: 10.00 óra. Program időtartama: 90 perc. Részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Április 11.: Túra a Dráva-ártérben – Órtilos-Szentmihály-hegy patak völgyek

A hazánkban egyedülként itt élő, balkáni elterjedésű lágyszárú növényeink bemutatása, ismerkedés a Nyugat-Dráva természeti értékeivel. Egy kellemes túra során megcsodálhatjuk a térség természeti, építészeti és kulturális értékeit. A túra végén árnyékos fűzfák alatt, kijelölt tűzrakó helyen szalonasütésre lesz lehetőség.

A programon való részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.: 30/400-1752

Helyszín: Órtilos, Szelence-porta tájház, Rákóczi u. 35.

Időpont: 9.00 óra. A túra hossza kb. 7 km, időtartama 4-4,5 óra.

Részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Április 11.: Vers-séta a Költészet Napján

József Attila születésnapja a magyar költészet napja. A 2026-ban száz éves Pintér-kert Arborétumban ezen a napon az irodalom kap fontos szerepet: egy délelőtti „vers-sétára” indulhatunk az arborétum kanyargós ösvényein. A séta állomáshelyein – többek között a kis tó, a pavilon és a várrom mellett – a Hetedhétáthar Magazin szerzői mondják el saját költeményeiket. Erre a napra az arborétum Pintér-Vers-Kertté alakul: a fákon, bokrokon, padokon és más helyeken versek fognak megjelenni.

Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Esőhelyszín: Tettye Oktatási Központ földszinti oktatóterem)

Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 1,5 óra. Díjmentes program.

Április 18.: Újra a régi mederben

A Boronka-patak medrének rehabilitációját 2022 végén fejezte be a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság. A projekt eredményeként, az egyre szélsőségesebb csapadékeloszlás negatív hatásainak csökkentése mellett, egy nagyobb volumenű vízvisszatartás valósult meg. A túra során láthatjuk a rehabilitált vizes élőhelyeket, a tavaszi rét színes virágait és kis szerencsével még a Boronka-Melléki Tájvédelmi Körzet egyik legnagyobb fekete kökőrcsin állományát is.

Helyszín: Nagybajom, Ötöshárs Víztorozó, parkoló (EOV: 529801; 118048)

Időpont: 10.00 óra. A túra hossza 4 km, időtartama 2-3 óra. Részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Április 18.: Tematikus állati napok – Magyar szürkemarka

Ezen az interaktív sétán az ikonikus, magyar szürkemarka kerül a foglalkozás középpontjába. A programon arra a kérdésre is megtaláljuk a választ, hogy mi a rideg tartás és hogy miért ezt az impozáns szarvasmarha fajtát tartották elődeink? A program zárásaként apró kézműves apróságot készíthet minden résztvevő magának.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383

Helyszín: Ós-Dráva Látogatóközpont. Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 90 perc.

Részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Április 18.: Jóga a Nagyharsányi Szoborparkban

Amfiteátrum, csúcs energiák és persze jóga... Közös szabadtéri gyakorlás, ami a helynek és a társaságnak köszönhetően biztosan különleges élmény lesz. Lehet csatlakozni akkor is, ha életedben először jógázol, és akkor is, ha egy hónapban csak egyszer. Amivel készülj: matrac, pléd, víz, kényelmes ruha.

Helyszín: Nagyharsányi Szoborpark

Időpont: 10.00 óra. A program időtartama 2 óra, a részvételi díj 3500 Ft/fő.

Április 24.: Óvodás séták a Pintér-kert Arborétumban

Szimatolva, tapogatva ismerkedhetnek a gyerekek a Pintér-kert csodálatos növényeivel. A program keretében az óvodások megismerhetik a kert illatösvényét és a tavakban élő aranyhalat.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383

Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs)

Időpontok: 9.00 óra, 11.00 óra. Program időtartama: 60 perc. Részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Április 25.: Bioszféra Rezervátum Nap

A szabadtéri rendezvény környezetünk természeti értékeire, azok megóvására kívánja felhívni a figyelmet. A látogatókat több szervezet képviselői várják hangulatos és interaktív programelemekkel. A nap részletes programja honlapunkon lesz elérhető április közepétől:

<https://ddnp.hu/okoturizmus/programok>

Helyszín: Pécs, Tettye tér. Program kezdete: 10.00 óra. A részvétel díjmentes.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas